

คำนำม นำการคิด

เรียนภาษาไทย โดยกระบวนการ Active Learning 4 ขั้นตอน

จิตตปัญญา

โดยการประเมินก่อนสอน (Pre-assessment) ในรูปแบบการชวนพูดคุย การถามคำถาม และการทำข้อสอบ

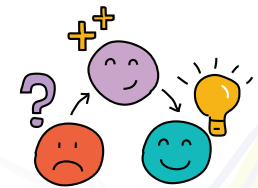
การทบทวน หลังปฏิบัติงาน (AAR)

- ใช้กระบวนการตั้งคำถาม เพื่อถอดบทเรียนให้นักเรียน เห็นพัฒนาการการเรียนรู้ของตัวเอง
- ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test)

การสอน และการใช้เครื่องมือ

- ใช้บทกลอนชนิดของคำนำม จากเพชรภักษ์ภาษาไทย
- สอนเนื้อหาผ่านการตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการคิด

การฝึกปฏิบัติ

- กิจกรรมรายบุคคล คือ กิจกรรม "บอกคำนำม"
- กิจกรรมกลุ่ม คือ กิจกรรม "แยกได้หรือไม่"

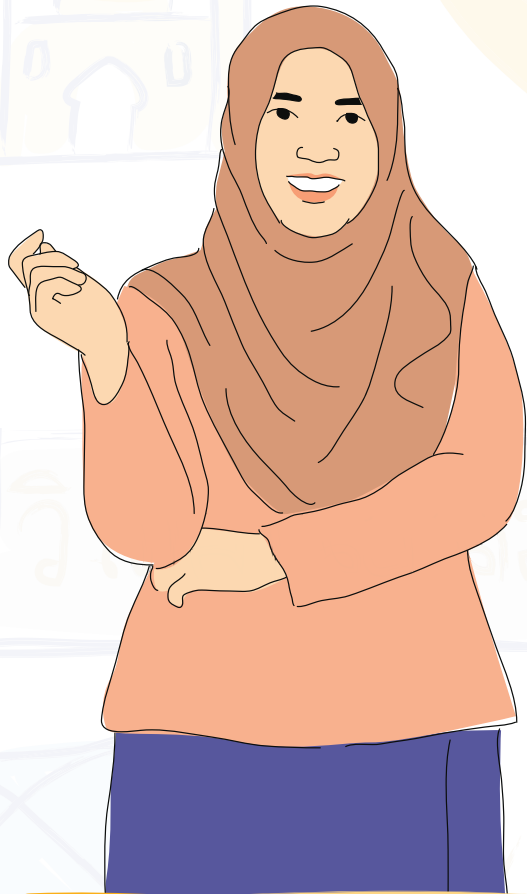
- การใช้กลอนเป็นเครื่องมือช่วยจำ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้เร็วขึ้น
- การสอนโดยใช้คำถาม ทำให้นักเรียนฝึกการคิดและทักษะการอธิบาย
- การสร้างบรรยากาศให้นักเรียนได้เปิดใจคุยถึงปัญหาที่พบและใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความรู้สู่การปฏิบัติ (1)

สาระสำคัญ คือ 3 ปัจจัยหลักสู่การเรียนรู้ ได้แก่ **ความท้าทาย การบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง และมีเป้าหมายการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์บอกความสำเร็จ**

อ้างอิงจากเนื้อหา “ครูเพื่อศิษย์ สร้างการเรียนรู้สู่ระดับเชื่อมโยง” โดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช บทที่ 3 ปูพื้นฐานสู่การเรียนรู้ระดับสูง

บทบาท
ครูนักรื้อ

ความท้าทาย

- **มอบโจทย์ที่ซับซ้อนขึ้น** และคำนึงถึงความรู้สะสมเดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ จากกิจกรรมบอกคำนาม สู่การทำกิจกรรมแยกชนิดของคำนาม
- **สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน** ด้วยกิจกรรมกลุ่ม จำแนกชนิดคำนาม

การบรรลุเป้าหมายด้วยตนเอง

- **จัดบรรยากาศการเรียน** ให้ผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย และพร้อมเรียนรู้ด้วยการพูดคุยกับเด็ก
- **ให้กำลังใจตลอดการทำกิจกรรม** โดยเฉพาะช่วงกิจกรรมกลุ่ม เช่น ชมเมื่อเขาตั้งใจทำงาน หรือเมื่อนักเรียนเริ่มกังวล ก็ให้แนวคิดสร้างความมั่นใจแก่นักเรียน

มีเป้าหมายการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์บอกความสำเร็จ

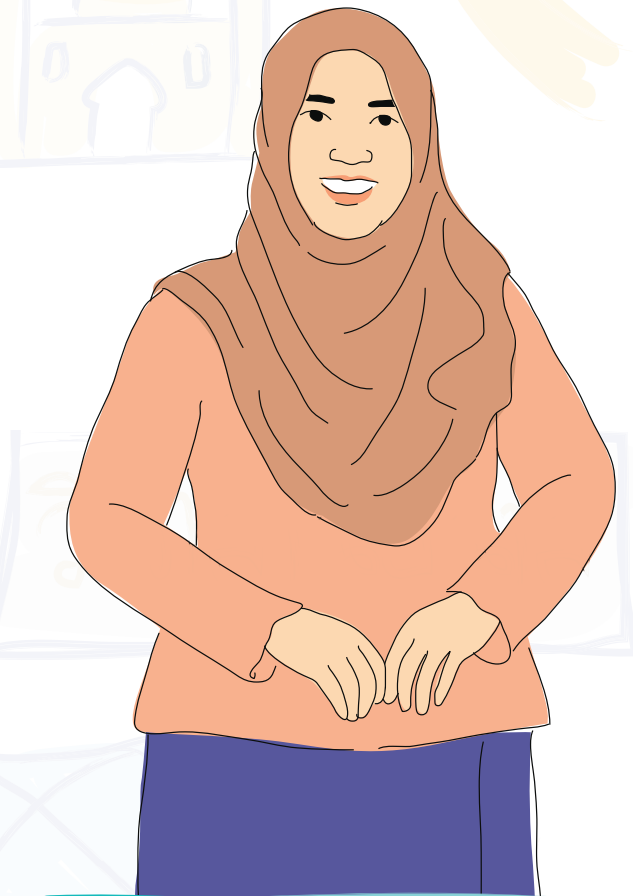
- กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจน คือ **“ผู้เรียนเข้าใจ และแยกแยะคำนามได้”**
- ครูคอย**ประเมินการเรียนรู้แต่ละคน**อย่างทั่วถึง โดยสังเกตจากการอธิบายและแย้งกันด้วยเหตุผลของผู้เรียนแต่ละคน ครูจึงให้คำแนะนำป้อนกลับได้เหมาะสมและทันต่อทั้งที่
- ใช้**วิธีวัดเป้าหมายการเรียนรู้**ด้วยการประเมินก่อนสอน-หลังสอน

จากความรู้สู่การปฏิบัติ (2)

ครูสอนภาษาต้องไม่ใช่แค่สอนไปตามหลักสูตรกำหนด ต้องมีหลักคิดช่วยกำหนดพฤติกรรมการสอนของครู **เพื่อช่วยให้นักเรียนมีพื้นฐานทางภาษาที่มั่นคงแข็งแรง** ซึ่งจะเป็นคุณต่อชีวิตในภายภาคหน้า

ทักษะการมีคลังคำที่มีความสำคัญ (ใช้บ่อย) มีมาก และรู้ความหมายลึกช่วยอ่านหนังสือได้คล่อง ได้ใจความ และสนุก

*อ้างอิงจากเนื้อหา "ครูเพื่อศิษย์ สร้างการเรียนรู้สู่ระดับเชื่อมโยง" โดย ศ.พ.วิจารณ์ พานิช บทที่ 5 เรียนระดับผิว (ตอนที่2)

บทบาท
ครูนักรีย

การใช้เครื่องมือช่วยจำ (Mnemonics)

- ช่วยให้นักเรียนเห็นรูปแบบ (Pattern) ของคำนาม และจดจำได้ดีขึ้น
- ใช้บทกลอนชนิดของคำนาม จากเพชรภักษ์ภาษาไทย

จัดกลุ่มคำหรือหลักการ

- ช่วยให้นักเรียนเห็นรูปแบบ (Pattern) ของคำนาม ชนิดของคำนาม และช่วยเพิ่มคลังคำศัพท์
- ใช้การถาม-ตอบ ระหว่างที่นักเรียนอ่านบทกลอนชนิดของคำนาม ทำให้นักเรียนสามารถแยกย่อยคำนามมาได้ 7 ชนิด

ให้ผู้เรียนฝึกสรุป

- ทำให้ผู้เรียนจับประเด็นสำคัญของตัววิชาได้ ไม่หลงประเด็น เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ระดับลึกและระดับเชื่อมโยงต่อไป
- ใช้การทำกิจกรรมรายบุคคล (บอกคำนามทั่วไปและคำนามชี้เฉพาะ) และเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมชั้นเรียนได้ใช้เหตุผลในการสนับสนุนหรือโต้แย้งความถูกต้อง
- ใช้การทำกิจกรรมกลุ่ม (วิเคราะห์ แยกชนิดคำนาม) โดยนำบัตรคำนามที่ได้รับแต่ละกลุ่มไปแยกบนตารางรวม เพื่อให้เพื่อนนักเรียนได้เกิดการทบทวนและร่วมอภิปรายอีกครั้ง

เรียนแบบร่วมมือกับเพื่อน

- ให้ประโยชน์ทั้งการเรียนรู้ระดับผิวในขั้นตอนการหลอมรวมความรู้ และช่วยพัฒนาสมรรถนะในด้านอื่น ๆ เช่น ความร่วมมือ การสื่อสาร และการจัดการ เป็นต้น
- ใช้การทำกิจกรรมกลุ่ม (วิเคราะห์ แยกชนิดคำนาม) ซึ่งละกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม และ ช่วยกันคิด วิเคราะห์คำตอบจากบัตรคำที่แต่ละกลุ่มได้รับ

จากความรู้สู่การปฏิบัติ (3)

สาระสำคัญ คือ ครูต้อง**ประเมินผลกระทบ**ของบทเรียนต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และใช้ข้อมูลมาคิดดำเนินการ**ปรับปรุงวิธีการสอน**ของตน รวมทั้ง**ใช้ข้อมูลนักเรียน**ที่เรียนอ่อนและต้องการความช่วยเหลือ ในการดำเนินการช่วยเหลือเป็นรายคน เพื่อให้**นักเรียนทุกคนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด**

*อ้างอิงจากเนื้อหา “ครูเพื่อศิษย์ สร้างการเรียนรู้สู่ระดับเชื่อมโยง” โดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช บทที่ 8 ประเมินผลกระทบ

บทบาท
ครูนักริ้ย

มีคุณสมบัติครูที่ตระหนักในหลักของบทเรียนที่ดี

- มีเป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจน
- ตั้งเกณฑ์ความสำเร็จของเป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจน
- ตั้งเกณฑ์ความสำเร็จระดับคุณภาพชัดเจน **นักเรียนเข้าใจง่าย และท้าทาย**ให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายของตนเอง
- ทำให้นักเรียนรู้ว่าตัวเอง**อยู่จุดไหนของเกณฑ์ความสำเร็จ**

ประเมินก่อนสอน (Pre-assessment หรือ Pre-test)

- ใช้**การชวนพูดคุย** การถามคำถาม และการทำข้อสอบ
- ทำให้คุณครู**รู้ความรู้พื้นฐานของนักเรียน**
- นักเรียนได้**รู้จักตนเอง** ว่ามีความรู้เรื่องคำนามอย่างไร **มีจุดใดต้องพัฒนา**
- นำผลไปออกแบบ**ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน** ระหว่างกระบวนการเรียนรู้

ประเมินหลังสอน (Post-assessment หรือ Post-test)

- ดำเนินการในรูปแบบ**โจทย์แบบมีตัวเลือก**
- นำผลไป**ปรับการออกแบบการเรียนการสอน**ในครั้งต่อไป